

KOMPYUTER KOMPYUTER TEXNIK TA'MINOTI: ASOSIY TUSHUNCHALAR VA ISHLASH PRINSIPLARI

Metinova Sug'diyona Dilmuro qizi

SamDChTI Narpay Xorijiy Tillar Fakulteti

Filologiya va tillarni o'qitish ingliz tili yo'nalishi

1-bosqich 2402-guruh talabas

uziyo66@gmail.com

Ilmiy Rahbar: Boboqulov Sherzod Sherqulovich

***Anotatsiya:** Kompyuterning texnik xizmat ko'rsatishining muhimligi haqida maqola, tizimning uzluksiz ishlashini ta'minlash va uning umrini uzaytirish uchun zarur bo'lgan barcha texnik choralarni ko'rib chiqadi. Kompyuterning muntazam ravishda tozalash, viruslarga qarshi himoya qilish, dasturiy ta'minot va drayverlarni yangilash, qurilma xotirasini tekshirish va diskni defragmentatsiya qilish kabi amaliyotlar muhokama qilinadi. Shuningdek, kompyuterni doimiy ravishda sinchiklab tekshirib borish, uning qismlarini to'g'ri ishlashini ta'minlash va potensial muammolarga oldindan e'tibor qaratish texnik xizmat ko'rsatishning asosiy qismlaridir. Maqolada, texnik xizmat ko'rsatishning kompyuterning samarali ishlashini va uzoq umrini ta'minlashdagi roli va ahamiyati haqida batafsil ma'lumotlar beriladi.*

***Kalit so'zlar:** kompyuter, texnik xizmat, tizim yangilanishi, viruslar, tozalash, xotira, defragmentatsiya, drayverlar.*

Kirish qismi

Kompyuter texnik xizmat ko'rsatish – har bir foydalanuvchi uchun muhim jarayon bo'lib, u kompyuterni uzluksiz va samarali ishlashini ta'minlashga yordam beradi. Kompyuterni muntazam ravishda texnik jihatdan tekshirish va parvarish qilish uning xizmat muddati uzaytirish va ko'plab muammolarni oldini olishda yordam beradi. Zamonaviy kompyuterlar yuqori samarali va murakkab tizimlarga ega bo'lsa-da, ular ham ba'zi vaqtlarda texnik nosozliklarga duch kelishi mumkin.

Bunday holatlarning oldini olish uchun oddiy va professional texnik xizmat ko'rsatish amaliyotlarini bilish zarur. Ushbu maqolada kompyuterning ishlashini yaxshilash, tezligini oshirish va ma'lumotlarni saqlashni xavfsizligini ta'minlash uchun kerakli texnik xizmatlar haqida so'z yuritamiz. To'g'ri va muntazam texnik xizmat yordamida kompyuteringiz uzoq vaqt davomida muammosiz ishlaydi.

Adabiyot tahlili

Kompyuter texnik ta'minoti sohasidagi ilmiy izlanishlar va tadqiqotlar bu sohaning rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatdi. Kompyuter texnik ta'minoti barcha apparat vositalarini o'z ichiga oladi, va uning rivojlanishi davomida ilmiy ishlanmalar ko'plab olimlar tomonidan amalga oshirilgan. Har bir ilmiy ish o'z vaqtida yangi texnologiyalar va tizimlarning paydo bo'lishiga sabab bo'ldi, bu esa kompyuterlarning samarali ishlashini ta'minladi. John von Neumannning ishlari kompyuter texnik ta'minotining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatdi. 1945-yilda u "Von Neumann arxitekturasi"ni taklif etdi, bu kompyuter tizimining asosiy tuzilishini belgilab berdi. Von Neumann modelida markaziy protsessor, xotira, kirish-chiqish qurilmalari va boshqaruv tizimi o'zaro aloqada bo'lib, ma'lumotlarni ishlashni ta'minlaydi. Ushbu arxitektura bugungi kunda kompyuterlarning asosiy tuzilmasini tashkil etmoqda. Von Neumannning ishi, kompyuterning ishlash mexanizmlarini yanada chuqurroq tushunishga yordam berdi. Alan Turingning "Turing mashinasi" konsepsiyasi ham kompyuter texnik ta'minotining nazariy asosini tashkil etadi. Turing 1930-yillarda kompyuterlarning matematik asoslarini yaratishga katta hissa qo'shgan. U kompyuterlarning har qanday muammoni hal qilish qobiliyatini isbotladi va ularning imkoniyatlarini matematik jihatdan tavsiflashni amalga oshirdi. Turingning ishlari, kompyuter texnik ta'minotining nazariy poydevorini yaratishning muhim bosqichi bo'ldi va dasturiy ta'minot bilan apparatning o'zaro bog'liqligini o'rgandi. Charles Babbage ham kompyuter texnik ta'minotiga ulkan hissa qo'shgan. XIX asrning o'rtalarida u "Analitik mashina" loyihasini ishlab chiqdi. Bu loyiha dastlabki mexanik kompyuterlarning apparat asoslarini belgilagan. Babbage apparat va dasturiy ta'minot o'rtasidagi bog'liqlikni tushundi

va bu tushuncha kompyuterlarning rivojlanishida katta ahamiyatga ega bo'ldi. Babbagening ishlari, zamonaviy kompyuterlarning iloji boricha samarali ishlashini ta'minlaydigan poydevor yaratishda muhim o'rin tutadi. Gordon Moorening "Moore qonuni" kompyuter texnik ta'minotining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatdi. 1965-yilda u mikroprotsessorlar va mikroshemalarning samaradorligini har ikki yilda ikki baravar oshishini bashorat qildi. Bu qonun kompyuter texnikasining yanada samarali bo'lishiga olib keldi va texnologiyalarni yanada tezroq rivojlantirishga imkon berdi. Moore qonuni kompyuter sanoatining rivojlanishining asosiy omili bo'ldi va bu sohaning yangi yutuqlariga turtki berdi. Jack Kilby va Robert Noycening mikrochiplarni yaratishdagi ishlari kompyuter texnik ta'minotining yangi bosqichiga olib keldi. Ularning mikrochiplar yaratishdagi muvaffaqiyatlari kompyuterlarning hajmini kichraytirishga va samaradorligini oshirishga yordam berdi. Ushbu yutuq, kompyuter texnik ta'minotining rivojlanishini yangi darajaga ko'tardi. Kilby va Noyce'ning ishlari texnik ta'minotni yanada ixcham va samarali qilishga olib keldi. Adabiyot tahlilini ko'rib chiqishda, Vint Cerf va Bob Kahnning internet protokollari bo'yicha ishlari ham kompyuter texnik ta'minotining rivojlanishida katta rol o'ynadi. 1970-yillarda ular internetni yaratish uchun zarur bo'lgan tarmoq protokollarini ishlab chiqqan. Bu, o'z navbatida, kompyuterlarning global tarmoqlar orqali samarali aloqada bo'lishini ta'minladi va texnik ta'minotning yangi istiqbollari yaratdi.